

Cova de Santa Elena

Berga

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Muntanya de Queralt
Emplaçament Enmig del tossal anomenat Castellberguedà.

Coordenades:

Latitud: 42.09739
Longitud: 1.84094
UTM Est (X): 404155
UTM Nord (Y): 4661239

Classificació

Número de fitxa 08022 - 132
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Eclecticisme
Segle XX
Any 1916
Autoria de l'element: Josep Maria Forcada i Sors
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Parròquia de Santa Eulàlia de Berga, carrer Castellar del Riu, 1

Fitxes associades:

[Castell Berguedà o Castell de Madrona](#)

[Llegenda de la troballa de la Mare de Déu de Queralt](#)

Autoria de la fitxa Albert Rumbo Soler i Isaac Soca Torres.

Data de registre de la fitxa: dv., 27/07/2001 - 02:00

Descripció

Es tracta d'una construcció de planta circular, de pedra i amb fortes influències gaudinianes, que s'encimbellava enmig de les roques de la muntanya, donant una imatge de conjunt força harmònica. Una base amb arcs aguanta la cova pròpiament dita, que té al davant una balconada circular que resulta un excel·lent mirador. Una obertura circular tancada amb reixa fa de porta, i al damunt, la mateixa estructura de la cova recorda una corona.

Observacions:

Hom creu que la primera edificació on fou venerada la Mare de Déu de Queralt fou a l'indret on actualment s'aixeca la Santa Cova, indret on segons la tradició la imatge fou trobada.

Història

Aquest indret degué veure l'aparició de la primera capella amb la invenció de la Mare de Déu de Queralt, al segle XIV. Segurament que, en un principi, la primitiva capella contenia la imatge, fins que es fundà el primer santuari. Tot sembla indicar que aquest va començar a funcionar vers el 1386, quan el seu promotor, Francesc Garreta, hi fundà un benefici eclesiàstic. La capella que s'erigia en aquest indret era petita i senzilla, com la resta de les que trobem a la muntanya de Queralt. En aquesta capella s'hi col·locà una altra imatge de la Mare de Déu i hom suposa que és advocada a Santa Elena per haver estat aquesta santa qui va trobar la Creu de Crist. A primers del segle XVIII fou reconstruïda. L'obra actual s'inicià el 1916, amb motiu de la Coronació Canònica de la Mare de Déu de Queralt, impulsada pel pare Joan Postius, missioner del Cor de Maria. L'any 1920 només mancava l'escalinata. Dissenyada pel pare Josep Maria Forcada, la primera pedra es va col·locar el 4 de setembre del 1916 i fou beneïda pel nunci del Papa. El total de l'obra va costar 25.000 pessetes, diners que foren donats per Montserrat Catarineu, vídua d'Antoni Rosal. La cova fou inaugurada el 3 de setembre del 1923. L'any 1950 fou restaurada de les accions destructives de la guerra civil del 1936-1939. El 1996 ho fou novament després que hi caigués un llamp. L'interior conté una reproducció de la Mare de Déu.

Bibliografia

- BERNADICH, Anna; ROTA, Montserrat; SERRA, Rosa: Guia d'art del Berguedà, Berga, 1991, pàg. 53.
AADD: Guia del Berguedà, Berga, 1985, pàg. 177.
ARMENGOU i FELIU, Josep: El santuari de la Mare de Déu de Queralt, Granollers, 1971, pàgs. 49-51.
VILARDAGA i CAÑELLAS, Jacinto: Efemérides bergadanas, Manresa, 1919.
CANAL, Jordi: "La cova de Queralt ja ha estat restaurada", El Vilatà, 135, setembre 1996, pàg. 19.

